درسؤالات درس : فارسی ۳ نام : نام خانوادگی: پایه ورشته: دوازدهم تجربی و ریاضی کلاس: ۳۰۱و۳۰۳ نوبت اول: دی ماه۱۴۰۳	به نام خدا اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی اداره استعدادهای درخشان خراسان رضوی اداره آموزش و پرورش شهرستان قوچان دبیرستان شهیدبهشتی دوره دوم مهر آموزشگاه	تاریخ آزمون : ۱۴۰۳/۱۰/ ۱۲ ساعت شروع آزمون: ۱۱:۳۰صبح زمان پاسخگویی : ۹۰ دقیقه تعداد صفحه:۲ تعداد سوال: ۳۳ دبیر: اسفندیاری

ردیف	قلمروزبانی ۷	بارم
۱	**عبارت (کمال توجه بنده به حق ویقین بر اینکه خداوند در همه احوال عالم به ضمیر اوست)مفهوم کدام است؟** الف مکاشفت ب- معاملت ج- مراقبت د- کرامت	۰/۵
۲	**از گروه کلمات زیر معنای دوکلمه نادرست است درست انها را بنویسید** ۱- اعراض روی گردانیدن ۲-فایغ برگزیده ۳-منسوب نسبت داده شده ۴-صریر تخت پادشاهی	۰/۵
۳	**در هر عبارت املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید** الف) بخروش چو شرزه شیر (ارغند – ارقند) ب)دشمن (عن غریب –عن قریب) حمله آغاز کند پ) همه به هم (زل –ذل) زدیم ث) وصله های رنگانگ (تیلسان – طیلسان) آبی	۱
۴	**برای الگوی نهاد+ مفعول+ مسند+ فعل یک جمله بنویسید**	۰/۵
۵	**در عبارت زیر نقش دستوری ضمایر متصل با مشخص کنید** **بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت**	۰/۵
۶	**فعل جمله زیر از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید :** ما دوباره سبز می شویم	۰/۵
۷	**در بیت زیر موارد خواسته شده را بنویسید** نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند الف)ترکیب اضافی ب) ترکیب وصفی	۱
۸	**در گروه های اسمی زیر وابسته های وابسته را مشخص کنید** الف) دو سیر گندم ب)برنامه کدام سفر پ) قدرت قلم نویسنده د)شلوار ابی روشن	۱
۹	**آرایه بیت زیررا تشخیص دهید** آن کس را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کردکه او اهرمن است (تشبیه – تلمیح)	۰/۵
۱۰	**در بیت زیرنوع حذف لفظی و معنایی را مشخص کنید** الف) گرآتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند	۰/۵
۱۱	**در مصرع لیک کس را دید جان دستور نیست کاربرد فعل نیست را مشخص کنید**	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	**خالق اثار زیر را بنویسید** الف) فیه و ما فیه ب)کلیله و دمنه ت) تمهیدات ث) تذکره الاولیا	۱
۱۳	**کلمات (مرغ سحرو پروانه) نماد چه مفاهیمی هستند؟** ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کتن سوخته را جان شدو آواز نیامد	۰/۵
۱۴	غزل اجتماعی درعصر ..... با توجه به دگرگونی های سیاسی و ..... رواج داشت و شاعرانی چون ..... غزل اجتماعی دارد	۰/۵

www-kanoon.ir

۱۵	در کدام بیت اسلوب معادله بکار رفته دلیل خود را بنویسید الف)هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من ب)عشقچون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را	۱
۱۶	عبارت و بیت زیر را ار نظر آرایه های ادبی بررسی کنید الف)یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد ب) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند	۱
۱۷	با توجه به بیت جاهای خالی را پر کنید آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد الف) در تشبیه موجود در این بیت مشبه.....است ب) کلمات (می... و نی...) آرایه ..... دارند	۱
	قلمرو فکری ۸ نمره	
۱۸	عبارت زیر یاد اور کدام مثل است از بیم عقرب جراره دمکراسی ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگان پناه ببرد	۰/۵
۱۹	شاعر در بیت زیر مخاطب را به چه چیزی فراخوانده است جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم ازکفن است	۰/۵
۲۰	مصراع زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد : گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان (.....)	۰/۵
۲۱	سهروردی شرط دست یابی به عالم عشق را در چه میداند؟	۰/۵
	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید	
۲۲	تونماینده فضل و تو سزاوار ثنایی	۰/۵
۲۳	وظیفه و روزی به خطای منکر نبرد	۰/۵
۲۴	دست انابت به امید اجابت به در گاه حق بر دارد	۰/۵
۲۵	یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود ودر بحر مکاشفت مستغرق شده	۰/۵
۲۶	ثمرت این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند	۰/۵
۲۷	آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کردکه او اهرمن است	۰/۵
۲۸	تن ز جان و جان زتن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست	۰/۵
۲۹	از سیم به سر یکی کلاه خود ز آهن به میان یکی کمربند	۰/۵
۳۰	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شودکه با خود نباشد	۰/۵
۳۱	هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون بر می آید مفرح ذات	۰/۵
	حفظ شعر ابیات زیر را کامل کنید (۱ نمره)	
۳۲	ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی	۰/۵
۳۳	..... بیداری ستاره در چشم جویباران	۰/۵
۲۰	**جمع بارم:**	**«موفق ومویدباشید.»**

www-karnoon-ir

محمدرضا حسنی ، ۶۹۷/۱۱۶۲ ، مکانیک خواجه نصیر

سوال ۱)
عبارت "کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال عالم به ضمیر اوست" به مفهوم مراقبت اشاره دارد.
پاسخ صحیح: ج) مراقبت

سوال ۲)
از میان کلمات داده شده:
- فایق (نه فایغ) = برگزیده
- صریر = صدای قلم (نه تخت پادشاهی)

سوال ۳)
الف) ارغند (خشمگین)
ب) عن قریب (به زودی)
پ) زل (خیره نگاه کردن)
ث) طیلسان (نوعی ردا)

سوال ۴)
مثال برای الگوی نهاد + مفعول + مسند + فعل:
"معلم دانش‌آموز را سرگروه کرد."

سوال ۵)
در عبارت "بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت":
- م در "گلم": مضاف‌الیه - م در "دامنم": مضاف‌الیه

www-kanoon.ir

سوال ۶)
فعل "سبز می‌شویم" در این جمله به صورت کنایی به کار رفته و به معنای زنده شدن و تجدید حیات است.

سوال ۷)
در بیت "نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند":
الف) ترکیب‌های اضافی: حدیث راه، قصه‌های عشق
ب) ترکیب وصفی: راه پرخون

سوال ۸)
وابسته‌های وابسته در گروه‌های اسمی:
الف) دو سیر گندم: "دو" عدد و وابستهٔ وابسته
ب) برنامه کدام سفر: "کدام" صفت پرسشی و وابستهٔ وابسته
پ) قدرت قلم نویسنده: "نویسنده" مضاف‌الیه مضاف‌الیه
د) شلوار آبی روشن: "روشن" صفت صفت

سوال ۹)
در بیت "آن کس را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است":
آرایه تلمیح دارد (اشاره به داستان حضرت سلیمان و اهریمن)

سوال ۱۰)
در بیت "گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند":
- حذف فعل "است" بعد از "نهفته" (حذف لفظی)

www.kanoon.ir

- حذف جمله شرط در مصراع دوم (حذف معنایی)

سوال ۱۱)
در مصراع "لیک کس را دید جان دستور نیست":
"نیست" در معنای "وجود ندارد" به کار رفته است.

سوال ۱۲)
الف) فیه ما فیه: مولوی
ب) کلیله و دمنه: نصرالله منشی
ت) تمهیدات: عین‌القضات همدانی
ث) تذکرةالاولیا: عطار نیشابوری

سوال ۱۳)
در بیت "ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز...":
- مرغ سحر: نماد عاشق مدعی
- پروانه: نماد عاشق واقعی و فداکار

سوال ۱۴)
غزل اجتماعی در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی رواج داشت و شاعرانی چون عارف قزوینی غزل اجتماعی دارند.

سوال ۱۵)
بیت دارای اسلوب معادله:
"عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول

www-kanoon.ir

چراغ خانه را"
دلیل: مصراع دوم در حکم مثالی برای مصراع اول است و هر دو مصراع مستقل هستند.

سوال ۱۶)
الف) "یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد"
- جناس تام: چشم (نگاه) و چشم (عضو بدن)
- کنایه: چشم داشتن (امید داشتن)
- کنایه: چشم زدن (نظر کردن)

ب) "دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند"
- تضاد: گرمی/سردی، مرداد/دی
- حس‌آمیزی: دل گرمی
- تناسب: مرداد و دی

سوال ۱۷)
در بیت "آتش عشق است کاندر نی فتاد / جوشش عشق است کاندر می فتاد":
الف) مشبه: عشق (که به آتش تشبیه شده است)
ب) نی و می جناس ناقص دارند

سوال ۱۸)
عبارت "از بیم عقرب جراره دمکراسی ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگان پناه ببرد" یادآور مثل "از چاله به چاه افتادن"

www-kanoon.ir

است.

سوال ۱۹)
در بیت "جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است"
شاعر مخاطب را به فداکاری و جان‌فشانی برای وطن فراخوانده است.

سوال ۲۰)
مصراع "گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان" به رشوه‌خواری در جامعه اشاره دارد.

سوال ۲۱)
سهروردی شرط دست‌یابی به عالم عشق را در بی‌خودی و از خود رها شدن می‌داند.

سوال ۲۲)
"تو نماینده فضل و تو سزاوار ثنایی":
تو نشان‌دهنده دانش و شایسته ستایش هستی.

سوال ۲۳)
"وظیفه و روزی به خطای منکر نبرد":
روزی و رزق مقرر به خاطر گناه و خطا قطع نمی‌شود.
سوال ۲۴)
"دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد":

www-kanoon-ir

دست توبه را به امید پذیرفته شدن به درگاه خداوند بلند می‌کند.

سوال ۲۵)
"یکی از صاحب دالن سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده":
یکی از عارفان در حال تفکر و مراقبت بود و در دریای کشف و شهود غرق شده بود.

سوال ۲۶)
"ثمرت این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند":
نتیجه این تجربه آن شد که تمام روز را گرسنه ماند.

سوال ۲۷)
"آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است":
آن کسی را که در این سرزمین به پادشاهی رساندیم، مردم امروز یقین کردند که او شیطان است.

سوال ۲۸)
"تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست":
جسم از روح و روح از جسم پنهان نیست، اما کسی اجازه دیدن روح را ندارد.

www.kanoon.ir

سوال ۲۹)
"از سیم به سر یکی کاله خود ز آهن به میان یکی کمربند":
بر سر کلاه‌خودی از نقره و بر کمر کمربندی از آهن داشت.

سوال ۳۰)
"در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد":
کسی می‌تواند در راه عشق گام بردارد که از خود رها شده باشد.

سوال ۳۱)
"هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است و چون بر می‌آید مفرح ذات":
هر نفسی که کشیده می‌شود باعث ادامه زندگی است و وقتی بیرون می‌آید شادی‌بخش وجود است.

سوال ۳۲)
تا راه رو نباشی کی راهبر شوی

سوال ۳۳)
ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران